Прапанова з канверта

ПЛАЦІЦЬ БЫ РАДЫ...

Але як?

Пра неабходнасць трымаць бяспечную дыстанцыю, пазбягаць залішніх кантактаў цяпер гаворыцца шмат. Ды і робіцца многае.

У асаблівай сацыяльнай абароне маюць патрэбу людзі, абцяжараныя хранічнымі захворваннямі, адзінокія, састарэлыя пенсіянеры. Ім усім, прычым досыць настойліва, раяць абмяжоўвацца прасторай сваёй кватэры ці хаты. Яны, можа, і рады б, але ж нідзе не дзенешся — трэба хадзіць у крамы, купляць лекі, плаціць за камунальныя паслугі, тэлефон, інтэрнэт...

Мясцовыя ўлады, аддзелы сацыяльнага забеспячэння, валанцёры, сваякі і проста людзі нераўнадушныя адгукаюцца на просьбы аб дапамозе, праяўляюць клопат... Аднак, на мой погляд, яго можна зрабіць больш дзейсным і пры гэтым — значна спрасціць.

Што я маю на ўвазе?

Тыя, хто атрымлівае пенсіі не на банкаўскія карткі, а ў паштовых аддзяленнях, маюць багаты досвед шматлюднага чакання. Без яго, як правіла, не абыходзіцца і аплата ўжо згаданых камунальных паслуг, тэлефонаў, інтэрнэту...

А між тым службы ЖКГ маглі б вызначыць сярэднія штомесячныя плацяжы па асобных кватэрах (расход цяпла, вады і электрычнасці можна ўдакладніць тэлефоннымі званкамі) і з пісьмовага дазволу кватэраздымшчыкаў — уладальнікаў жылля прадставіць гэтыя звесткі службам, якія налічваюць пенсіі.

Такім чынам грошы маглі б аўтаматычна пералічвацца адрасатам, а людзям у выніку не трэба было б нервавацца ў шматлюдных чэргах ці абцяжарваць сваімі просьбамі іншых (добра, калі ёсць каго).

Думаю, што гэткі ж спосаб аплаты камунальных паслуг можна распаўсюдзіць і на тых, хто атрымлівае зарплату, нават на тых, хто мае так званыя вольныя ці лішнія грошы. А што — пералічыў суму на тры-пяць месяцаў наперад, і ніякіх табе турбот. У паштовую скрынку разам са звычайнай «жыроўкай» прыйдзе справаздача пра твой асабісты баланс.

...Людзі маладзейшыя могуць мне запярэчыць: маўляў, навошта агарод гарадзіць, калі за камунальныя паслугі так проста разлічыцца са свайго хатняга камп'ютара? На што старэйшыя ім адкажуць, што сёння далёка не ў кожнага пенсіянера ёсць той камп'ютар і далёка не кожны ўмее ім карыстацца.

Разумею: рэалізацыя маёй прапановы запатрабуе пэўнай перабудовы, у некага з работнікаў з'явяцца новыя абавязкі, за іх, відавочна, давядзецца даплачваць... Але гульня будзе вартая свечак, бо мы зможам пазбегнуць шматлюдных змушаных зносін.

...Значна складаней — зноў жа на мой погляд — пералічваць нейкую авансавую суму, заводзіць асабістыя рахункі ў крамах, паслугамі якіх увесь час карыстаюцца тыя ж пенсіянеры. Але згадзіцеся, што пры жаданні нават гэта магчыма! Тады і гандлю стане значна прасцей асвойваць метад дастаўкі тавараў непасрэдна пакупніку, і валанцёрам (ці тым, хто іх замяшчае)...

Такую ж сістэму аплаты можна прадумаць і ў аптэках.

Згодзен: гэта нязвыкла і камусьці больш клапотна, але ж галоўная мэта будзе дасягнута. Мы ўвядзём у дзеянне калектыўную антывірусную абарону, дзейсны дзяржаўны клопат пра тых, хто чакае штодзённай дапамогі.

Дэталізаваць, ці «аблічбаваць», сутнасць маёй прапановы лёгка могуць праграмісты. Усё будзе кантралявацца і вырашацца аператыўна. Выгада — усеагульная. Дык чаму б нам не стаць ініцыятарамі, першапраходцамі? А паслядоўнікі, думаю, абавязкова будуць.

Ізяслаў Катляроў,
г. Светлагорск.

Была вайна

Яны дайшлі да Берліна

Мой бацька Юрый Філарэтавіч Кірэеў нарадзіўся ў пачатку мінулага стагоддзя — у лютым 1908-га, паспяхова скончыў школу. У інстытут, праўда, паступіць не змог, бо ў той перыяд (аб ім згадвае А. Салжаніцын у даследаванні «Дзвесце гадоў разам») на вучобу прымалі дзяцей рабочых і сялян, а тата быў сынам бухгалтара і хатняй гаспадыні. Да таго ж з яўрэяў...

5 мая 1945 года. Бацька ў другім радзе знізу, крайні злева, з фотаапаратам на грудзях.

Зрэшты, відаць, праўду кажуць, што часам не было б і шчасця, ды няшчасце падмагло: у час вучобы на аграмеліярацыйных курсах тата пазнаёміўся з мамай, ажаніўся... Падчас службы ў войску скончыў так званы ШМАС (школу малодшых авіяцыйных спецыялістаў), дэмабілізаваўся ў званні старшыны. Да вайны працаваў па спецыяльнасці, гадаваў дзяцей — мяне і сястру...

Летам 1941-га тату прызвалі ў дзеючую армію. Служыць яму давялося ў авіяцыі — весці ў тым ліку паветраную разведку за лініяй фронту, а гэта значыць, фатаграфаваць найбольш важныя ваенныя аб'екты, размяшчэнні тэхнікі і нямецкіх сіл. Падчас гэтых здымкаў наш самалёт-разведчык амаль заўсёды трапляў пад шквальны варожы абстрэл, але выконваў пастаўленыя баявыя задачы...

Мой тата меў узнагароды, дайшоў да Берліна. І ўжо там здымаў сяброў-таварышаў — пераможцаў.

...Дасылаю некалькі здымкаў з тых, што захаваліся ў нашым сямейным архіве. Магчыма, нехта з жыхароў Беларусі пазнае на іх сябе альбо сваіх родных і ўспомніць шчаслівы май 1945-га.

Валерый Юр'евіч Кірэеў,
сын салдата.
г. Масква.

Калі вада — бяда

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Таварыства ратавання на вадзе разгарнула ў цэнтральным рэгіёне дзейнасць 7 станцый і 28 пастоў. Мінімум адзін пост існуе ў кожным раёне. А вось станцыі сканцэнтраваны ў найбольш папулярных сярод адпачывальнікаў месцах. Гэта возеры Мястра і Нарач, што на Мядзельшчыне, гарадскі пляж на рацэ Беразіна ў Барысаве, на Вілейскім і Смалявіцкім вадасховішчах.

— Сітуацыя з летнім адпачынкам складваецца так, што пераважная большасць людзей застанецца гэтым летам у Беларусі, будзе бавіць час на нашых рэках і азёрах, — прагназуе Сяргей Патрыкееў. — Таму мы просім выбіраць для гэтага месцы, якія адмыслова падрыхтаваны і дзе дзяжураць нашы ратавальнікі. За апошнія восем гадоў не было ніводнага выпадку ўтаплення ў такіх зонах адпачынку.

Летась за ўвесь год у Мінскай вобласці патанула 65 чалавек, прычым 40 % з іх — падчас купання. Сёлета вада забрала дзесяць жыццяў, хоць купальны сезон пакуль не стартаваў.

— Шэсць чалавек былі знойдзены ў вадзе без прыкмет гвалтоўнай смерці, пяць з іх незадоўга да гібелі ўжывалі спіртное. Паказальна, што год ад году прыкладна 70 % патанулых знаходзіцца перад смерцю ў нецвярозым стане, — заўважае Сяргей Патрыкееў.

kurjer.info

А вось па краіне з пачатку года ўтапленне стала прычынай смерці 87 чалавек. Дзяцей у гэтым мартыралогу няма. Летась жа лічбы былі іншыя — 90 загінулых, сярод якіх 10 дзяцей. Вадалазы за пяць месяцаў выратавалі 35 чалавек, у тым ліку 7 непаўналетніх.

— Сёлета зарэгістраваны пакуль толькі адзін няшчасны выпадак, звязаны з купаннем, — адзначыў **выканаўца абавязкаў начальніка аддзела рэспубліканскай вадалазна-выратавальнай службы Таварыства ратавання на вадзе Алег БАРАЗНА.** — Адбыўся ён 26 красавіка, яшчэ да афіцыйнага адкрыцця купальнага сезона, у Гродзенскай вобласці. Сталы нецвярозы чалавек вырашыў пакупацца і патануў.

Калі ж прааналізаваць абставіны гібелі людзей, то сумнае лідарства тут маюць падзенні ў ваду (загінулі 49 чалавек), сёлета пачасціліся выпадкі гібелі ў дамашніх ваннах — патанула ўжо васьмёра. Таму калі вы адчуваеце сябе блага — не лезьце ў ваду, няхай сабе і дома.

У Беларусі налічваецца каля 20 тысяч азёр і рэк. «Прыкрыць» іх усе вадалазамі фізічна немагчыма. Тым больш што ў арсенале Таварыства ратавання на вадзе па ўсёй краіне — 66 станцый і 147 выратавальных пастоў, у тым ліку сезонных.

— Яны размешчаны на тых пляжах, дзе збіраецца найбольшая колькасць людзей. Але трэба разумець, што менавіта ад вашых паводзін залежыць ваша жыццё. Падчас адпачынку пільна сачыце за малымі. Дзеці часта не разумеюць ступень пагрозы, якую можа несці вада, для іх гэта як гульня. Для бацькоў пасля — найвялікшае гора.

Адпачынак на вадзе — гэта не толькі купанні, але і падарожжы па акваторыі на лодках, катамаранах. Як адзначае **начальнік Дзяржаўнай інспекцыі па маламерных суднах Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Міхаіл ЧАШУН,** з цягам часу колькасць няшчасных выпадкаў, звязаных з «малым флотам», скарачаецца.

— У 2000 годзе ў нас было зарэгістравана каля пяці тысяч суднаў, пры іх выкарыстанні загінула 126 чалавек. За дваццаць гадоў парк разросся шматкроць — зараз у нас на ўліку 330 тысяч суднаў. А вось колькасць няшчасных выпадкаў скарацілася значна. Летась іх было толькі шэсць. На жаль, гэты год будзе стаяць асабняком — сёлета так і не сфарміравалася ледзяное покрыва, ад чаго лік загінулых быў адкрыты яшчэ ў сярэдзіне студзеня, калі трое жыхароў Верхнядзвінска адправіліся парыбачыць з невялікай «казанкі» на Асвейскім возеры. Выратавальныя камізэлькі апранаць не сталі, проста паклалі іх на дно. Пасля таго як лодка адышла ад берага, усчаўся вецер. Ён справакаваў вялікую хвалю, якая і перакуліла судна. Усе трое апынуліся ў ледзяной вадзе. Адзін з іх пайшоў на дно адразу, другі крыху часу трымаўся за пластыкавую каністру... Выратаваць удалося толькі аднаго рыбака.

20 студзеня, калі пошукі на Асвейскім возеры яшчэ працягваліся, прыйшло паведамленне, што на яго акваторыі перакулілася яшчэ адна лодка. У ёй былі два чалавекі — 28-гадовы міліцыянер і 33-гадовы хірург. На жаль, у ветранае надвор'е ў невялікай лодкі проста не было шанцаў устаяць, а адлегласць больш чым у кіламетр ад берага не пакідала шанцаў выбрацца. Супрацоўнікі Таварыства ратавання на вадзе падаспелі адразу ж, аднак да таго часу адзін з рыбакоў ужо схаваўся пад вадой... Другі дзякуючы камізэльцы трымаўся на плаве, аднак што такое студзеньская тэмпература вады? Літаральна 15—20 хвілін — і проста несумяшчальнае з жыццём пераахалоджанне.

— Мы сутыкаліся з тым, што часам людзі набываюць не камізэлькі, а муляжы-накідкі, каб паказацца перад інспектарам. Але ў вадзе такая накідка не дапаможа, — кажа Міхаіл Чашун.

У мінулыя выхадныя адкрыўся навігацыйны сезон. Праз гэта на тэрытарыяльных участках Дзяржаўнай інспекцыі па маламерных суднах нярэдка ўзнікаюць вялікія чэргі — людзі спяшаюцца выканаць патрэбныя адміністрацыйныя працэдуры і прайсці тэхнічнае асведчанне.

— Тэрміны яго, а таксама выдача пасведчанняў сёлета падоўжана да 31 ліпеня. Адпаведную пастанову 20 мая прыняў Савет Міністраў. Таму просім усіх не ствараць залішняга ажыятажу, — параіў Міхаіл Чашун.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.